

Організаційні засади природоохоронної діяльності суб'єктів міжнародного олімпійського спорту

Національний університет фізичного виховання та спорту України (м. Київ)

Постановка наукової проблеми та її значення. Сучасне спортивне співтовариство набуло певного досвіду в розв'язанні екологічних проблем. Великий фактичний матеріал про стан і перспективи розвитку діяльності з охорони довкілля міститься в інформаційних виданнях МОК, зокрема документації Комісії «Сталий розвиток та спадщина» (у минулому «Спорт та навколишнє середовище»), а також у статтях, виступах, інтерв'ю засобам масової інформації керівників олімпійського руху Х. А. Самаранча (1997), Жака Роге (2014), Пал Шмідта (2013), принца Альберта II (2016), С. Бубки (2017). Проте в дослідженнях не реалізовано системний підхід до аналізу діяльності з охорони довкілля в олімпійському спорті на різних рівнях його здійснення.

Найбільш вагомий внесок у міжнародний досвід розв'язання екологічних проблем у спорті зробили такі науковці, як Б. Бенданді (Італія), Л. Дакоста (Португалія), Б. Кідд (Канада), П. Коулс (Швейцарія), К. М. Стівайгіс, Р. Каспар (Німеччина), С. Лізава (Японія), Мос В. Дж., Р. Танер (США), Д. Чернушенко (Канада) та ін. Їхні наукові розробки природоохоронної діяльності в спортивній практиці та публікації стосуються розв'язання екологічних проблем спорту, привели до винесення проблем на міжнародний рівень.

Мета статті – виявлення організаційно-управлінських засад діяльності з охорони навколишнього середовища як напряму сталого розвитку в сучасному олімпійському спорті.

Методи й організація досліджень. Застосовано методи теоретичного аналізу наукової й науково-методичної літератури, системний аналіз, соціологічні методи (анкетування), методи математичної статистики.

Організація дослідження включала проведення системного аналізу й узагальнення матеріалів наукової літератури та публіцистичних матеріалів із питань екології, олімпійського спорту, а також офіційних матеріалів Міжнародного олімпійського комітету, організаційних комітетів Олімпійських ігор, а також проведення опитування серед фахівців Національних олімпійських комітетів і національних олімпійських академій. Це дало змогу визначити погляди різних груп респондентів щодо стану та перспектив розвитку природоохоронної діяльності в олімпійському спорті.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Підйом енвайронменталізму й зеленого руху в 1970-х роках віддзеркалює нові тенденції взаємодії людини й природи, що припускає ідею мінімізації антропогенного впливу на екологічні природні системи. Згодом, у 1994 р., МОК спільно з ЮНЕП заклав фундамент для здійснення комплексу природоохоронних заходів під час проведення Олімпійських ігор. Отже, під час підготовки до Олімпійських ігор враховуються не тільки національні плани й стратегії розвитку, а й виконання міжнародних зобов'язань щодо охорони довкілля.

Сучасні дослідження, у яких аналізується вплив ігор для країн і міст, де проводяться олімпійські заходи; приділяють найбільшу увагу трансформації міської інфраструктури й довкілля. Реконструкція та зміна місцевості для проведення спортивних змагань є одним із головних наслідків організації ігор. Уважається, що пильне ставлення до охорони довкілля вперше продемонстрували організатори зимових Олімпійських ігор, починаючи з 1970-х рр. [3]. У 1986 р. президент Міжнародного олімпійського комітету (МОК) Хуан Антоніо Самаранч оголосив, що навколишнє середовище повинно стати третім стовпом олімпійського руху поряд зі спортом і культурою [5]. Майже одночасно з цією ініціативою Всесвітня комісія з навколишнього середовища й розвитку ООН сформулювала концепцію «сталого розвитку», що означає «розвиток, який відповідає потребам теперішнього часу без завдання шкоди майбутнім поколінням у задоволенні своїх власних потреб» [7]. Після інтенсивних дискусій і суперечок це поняття стало об'єднувати три ключові елементи: економічний, соціальний та екологічний сталий розвиток (рис. 1).

Рис. 1. *Складові елементи сталого розвитку в олімпійському русі*

Концепцію сталого розвитку ухвалено на Саміті Землі ООН у Ріо-де-Жанейро в 1992 р. Документ «Порядок денний 21», у якому детально обґрунтовано важливість концепції, одногосно схвалено всіма країнами, котрі взяли участь у зустрічі. Для розвинених країн «Порядок денний 21» став відправною точкою для розробки концепції національного сталого розвитку й заохочення ініціатив на рівні місцевого самоврядування згідно з гаслом «думати глобально, діяти локально» [1]. Рішення Саміту вплинули на формування нового ставлення МОК щодо навколишнього середовища під час проведення Олімпійських ігор. У 1994 р. на святкуванні сторіччя створення МОК ініціатива Самаранча була офіційно схвалена комітетом. Це дало змогу в тому ж році оформити співпрацю з ЮНЕП для реалізації освітніх проектів у сфері охорони довкілля та спорту. Наступний крок, відповідно до принципів сталого розвитку у сфері охорони природи, – це ухвалення «Порядку денного 21» для Олімпійського руху в 1999 р. Додавання тринадцятої за рахунком місії до Олімпійської хартії віддзеркало бажання МОК «підтримати відповідальне ставлення до навколишнього середовища з метою сприяння впровадження сталого розвитку в спорті» [7].

Однак ще на початку 1990-х років МОК не мав чітких критеріїв і прозорого плану, як здійснювати моніторинг виконання природоохоронних зобов'язань міст, що претендують на право проведення Ігор. У 1997 р. розроблено та опубліковано рекомендації для міст-кандидатів на проведення Олімпійських ігор щодо розвитку навколишнього середовища. МОК розробив певні зобов'язання щодо оцінювання пропозицій кандидатів за критеріями екологічної безпеки. Цей аспект став невід'ємною частиною процедури оцінювання на рубежі століття, хоча досі проблема виконання природоохоронних зобов'язань є досить гострою. Особливо це стосується країн, що розвиваються, які проводять Олімпійські ігри, але мають проблеми зі сталою екологічною політикою. Хоча Китай і Росія приділили значну увагу екології у своїх презентаціях Олімпіади, проте їм не вдалось уникнути критики щодо недбалого ставлення до довкілля під час будівництва олімпійських об'єктів [4, 6].

Організаційно-управлінські засади діяльності з охорони навколишнього середовища в олімпійському спорті, від яких залежать її впровадження та реалізація, полягають у такому:

- формування нового менталітету, світогляду населення, у якому переважатимуть екологічні цінності й орієнтири;
- налагодження системи екологічної освіти;
- розвиток екологічного менеджменту;
- забезпечення екологічного моніторингу та контролю;
- правове регулювання сталого розвитку;
- економічна та фінансова підтримка (спонсорство);
- співробітництво з іншими організаціями щодо впровадження сталого розвитку у сферу олімпійського спорту.

У 2014 р. президент МОК Томас Бах презентував перелік із 40 рекомендацій, спрямованих на внесення векторних змін розвитку Олімпійського руху. На 127 сесії МОК у Монако у 2014 р. ці рекомендації були прийняті та внесені до нормативного документа, що отримав назву «Олімпійський порядок денний-2020» [2, 7]. Серед основних питань, що містяться в «Порядку денному-2020», є такі: процедура подачі заявок на проведення Ігор, сталий розвиток і спадщина Олімпійських ігор, розподіл витрат, безпосередньо пов'язаних з організацією змагань та інвестицій у розвиток міської інфраструктури, питання боротьби за «чистоту» спортсменів, створення олімпійського телеканалу, стратегія розвитку юнацького спорту, юнацьких Олімпійських ігор, культурна політика МОК, поліпшення менеджменту МОК, оновлення стратегії спонсорського партнерства, етичні аспекти, ліцензування й торгівля, нові правила членства в організації.

У межах дослідження нами акцентовано увагу на питаннях охорони довкілля в процесі впровадження сталого розвитку в систему олімпійського руху. Так, згідно з вищезазначеним документом, розглянемо більш детально такі рекомендації.

Рекомендація 1 «Надати заявочному процесу форму запрошення»: дотримуватися нової ідеології: МОК має запрошувати потенційні міста-кандидати представляти свої олімпійські проекти, у яких утілено довгострокові плани розвитку спорту, економіки, суспільства й екології.

1. МОК має додати період сприяння, під час якого міста, що розглядають можливість подання заявки на проведення Ігор, отримують від МОК рекомендації із заявочної процедури, основних вимог, необхідних для організації Ігор, а також дізнаються про те, як інші міста сформували успішну заявку та забезпечили олімпійську спадщину.

2. МОК має наполегливо сприяти найбільш ефективному використанню наявної інфраструктури й тимчасових споруд.

3. Задля Олімпійських ігор МОК повинен дозволити проведення попередніх змагань за межами міста-організатора Ігор та у виняткових випадках за межами країни, переважно задля забезпечення сталого розвитку.

4. Задля Олімпійських ігор МОК має дозволити організації певних видів спорту й дисциплін за межами міста-організатора Ігор та у виняткових випадках за межами країни, здебільшого у зв'язку з географічними особливостями й із метою забезпечення сталого розвитку.

5. МОК повинен додати в контракт із містом-організатором Ігор статті щодо фундаментального принципу 6 Олімпійської хартії, природоохоронних і трудових питань.

6. МОК має публічно висвітлити контракт із містом-організатором Олімпійських ігор.

7. У контракт із містом-організатором Олімпійських ігор повинна бути внесена детальна інформація щодо відрахувань МОК на користь ОКОІ.

8. Потрібно поважати інтереси третіх сторін за допомогою надання певним розділам контракту статусу «неконфіденційно».

9. МОК має офіційно визнати сторони, що підписують контракт із містом-організатором Олімпійських ігор, які не належать безпосередньо до міста-організатора й НОК країни, залежно від локальної ситуації.

10. МОК повинен представити контракт із містом-організатором Олімпійських ігор на самому початку конкретного заявочного процесу.

Рекомендація 2 «Оцінювати міста, які беруть участь у боротьбі за право проведення Олімпійських ігор, проводячи аналіз ключових можливостей і ризиків»: у доповіді Оцінювальної комісії висвітлити ризики й можливості з акцентом на сталий розвиток та спадщину.

1. Додати до 14 наявних критеріїв оцінки міста-кандидата ще один, а саме досвід спортсменів.

2. МОК має розглядати як переваги такі аспекти заявки: максимально ефективне використання наявної інфраструктури й тимчасових споруд у тому випадку, де відсутня потреба у використанні споруди в майбутньому або якщо така потреба не може бути виправдана.

3. МОК разом із суб'єктами олімпійського руху визначає основні вимоги щодо проведення Олімпійських ігор. Місця проведення змагань завжди мають відповідати найсучаснішим технічним вимогам і до них повинні ставитись основні вимоги.

4. МОК має висвітлити складники двох різних бюджетів, що безпосередньо пов'язані з організацією Олімпійських ігор: довгострокові інвестиції в інфраструктуру й ефективність таких інвестицій, з одного боку, та операційний бюджет – з іншого. Крім того, потрібно продовжувати поширювати інформацію щодо інвестицій у проведення Ігор, які здійснює МОК.

5. Брифінг стосовно обговорення міста-господаря Ігор має бути у формі дискусії «при камерах» між членами МОК та Оцінювальної комісії.

6. Оцінювальна комісія МОК повинна залучати до консультування незалежних експертів у таких галузях, як економічна, соціальна, політична, при цьому особливу увагу потрібно приділяти аспектам сталого розвитку та спадщини.

Рекомендація 4 «Включити сталий розвиток у всі аспекти Олімпійських Ігор»: МОК має зайняти більш активну й ініціативну позицію та обрати стиль керівництва щодо сталого розвитку й сприяти його впровадженню у всі аспекти планування та проведення Олімпійських ігор.

1. Розробити стратегію сталого розвитку для того, щоб надати можливість потенційним і реальним організаторам Олімпійських ігор інтегрувати й реалізувати заходи щодо впровадження сталого розвитку в економічну, соціальну та природоохоронну галузь на всіх етапах реалізації їхнього проекту.

2. Надавати підтримку обраним Організаційним комітетам у застосуванні накопиченого досвіду ефективного управління задля включення сталого розвитку у всі напрями їхньої роботи.

3. МОК має забезпечити моніторинг олімпійської спадщини після завершення Ігор за підтримки НОК й інших організацій, таких як Всесвітній союз олімпійських міст.

Рекомендація 5 «Включити сталий розвиток у щоденну діяльність суб'єктів олімпійського руху»: МОК має дотримуватися принципів сталого розвитку:

1. МОК повинен включити сталий розвиток у свою щоденну діяльність:

– МОК має включити сталий розвиток у процес закупівлі товарів і послуг, а також організації та проведення заходів (засідань, конференцій тощо);

– МОК повинен зменшити вплив на довкілля від транспортного переміщення своїх членів і компенсувати пов'язаний із цим викид вуглецю;

– МОК має впроваджувати найкращі стандарти сталого розвитку задля консолідації його штаб-квартири в Лозанні.

2. МОК повинен брати участь і надавати допомогу зацікавленим суб'єктам олімпійського руху щодо впровадження принципів сталого розвитку в їхню діяльність за допомогою:

– розробки рекомендацій;

– надання інструментів, наприклад найкращих методів й оцінювальних листів;

– упровадження механізмів задля обміну інформацією між учасниками олімпійського руху;

– використання наявних каналів, таких як Олімпійська солідарність, задля допомоги й сприяння в реалізації ініціатив.

3. Для забезпечення вищезазначених ініціатив МОК має співпрацювати з профільними експертними організаціями, такими як ЮНЕП.

Вищезазначені рекомендації сприяють імплементації сталого розвитку в систему олімпійського руху.

За результатами проведеного опитування більшість фахівців міжнародного олімпійського руху (59 %) вважають, що «проблеми охорони довкілля під час проведення спортивних заходів стоять досить гостро й вимагають рішучих дій щодо їх розв'язання», 28 % респондентів розділяють думку, що «проблеми охорони довкілля виникають епізодично під час проведення окремих спортивних змагань і зрідка вимагають уживання конкретних заходів щодо їх розв'язання», а 11 % фахівців вважають, що «проблеми охорони довкілля під час проведення спортивних змагань не виникають, однак профілактичні заходи вживати необхідно».

Головними факторами, що впливають на зменшення негативного впливу проведення спортивних заходів на навколишнє середовище, є розробка та реалізація природоохоронних проектів. Як свідчить опитування, у 64 % реалізовано різноманітні екологічні проекти в межах національних олімпійських комітетів.

Опитування фахівців міжнародного олімпійського руху дало змогу скласти рейтинг напрямів реалізації природоохоронних проектів в олімпійському спорті. Так, за результатами проведених досліджень, найбільш пріоритетними напрямками є планування й проведення спортивних заходів з урахуванням мінімального забруднення природного середовища та розробка й проведення освітньо-інформаційних екологічних програм (398 балів із 408), економія природних ресурсів і використання матеріалів, що піддаються переробці та повторному використанню (385 балів), і стимулювання повторного використання й переробки матеріалів, а також використання матеріалів, що допомагають зменшити шкідливий вплив на довкілля від спортивної діяльності (377 балів). Одними з пріоритетних напрямів реалізації природоохоронних проектів, на думку фахівців, є розробка документації, що регулює питання з охорони довкілля під час проведення спортивних заходів (361 бал), сприяння здійсненню наукових досліджень, пов'язаних із вивченням проблем екології та спорту (359 балів), та адаптація міжнародних і державних програм з охорони довкілля та їх реалізація на рівні спорту (305 балів).

Ефективність діяльності суб'єктів олімпійського спорту залежить від уміння знаходити оптимальні, найбільш адекватні методики різної спрямованості й найбільш ефективно впроваджувати їх у свою практику. Це вимагає організації процесу відстеження нових методик, перевірки їх придатності для організації, адаптації та подальшої реалізації проектів природоохоронної спрямованості.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Аналіз законодавчих документів міжнародного олімпійського руху свідчить про формування нормативно-правових засад природоохоронної діяльності в цій галузі. Так, тринадцята за рахунком місія в Олімпійській хартії має на меті «підтримати відповідальне ставлення до навколишнього середовища з метою сприяння впровадженню сталого розвитку в спорті». Основні складові елементами сталого розвитку в олімпійському русі – соціальний, економічний та екологічний. Здійснено системний аналіз природоохоронної діяльності організацій олімпійської спрямованості, що дав підставу виділити три рівні реалізації природоохоронних проектів (глобальний, регіональний і локальний).

Автори О. І. Циганенко, О. М. Першегуба, О. В. Ярмолюк акцентували увагу на тому, що діяльність з охорони довкілля керівних органів міжнародного олімпійського руху передбачає створення системи екологічного менеджменту й маркетингу [8]; планування інфраструктури та практичного використання спортивних споруд під час проведення Олімпіади, а також після її завершення; поліпшення планів

ресурсозабезпечення, що орієнтовані на зменшення питомої ваги невідновлюваних природних ресурсів і раціональне споживання відновлюваних; активне залучення спонсорів, постачальників, меценатів й інших інвесторів, а також громадян і волонтерів у спільну реалізацію природоохоронних проєктів; сприяння впровадженню новітніх технологій у практику організації та проведення Олімпійських ігор, будівництва спортивних споруд і надання супутніх послуг; сприяння вдосконаленню транспортного забезпечення спортивних змагань; стимулювання впровадження нової стратегії утилізації відходів, що ґрунтується на скороченні й повторному використанні ресурсів; уведення екологічного аудиту та моніторингу.

Системний аналіз дав підставу окреслити підходи до визначення організаційно-управлінських засад природоохоронної діяльності суб'єктів олімпійського руху, а саме впровадження екологічної політики та, зокрема, концепції сталого розвитку під час організації й проведення спортивних заходів і змагань, екологічних вимог щодо експлуатації спортивних споруд, екологічної безпеки спортивної діяльності, завдяки використанню екологічно чистих товарів і послуг олімпійських спонсорів та постачальників, зосередивши увагу на впровадженні екологічних технологій, які сприяють подальшому зміцненню спадщини Олімпійських ігор.

У результаті анкетування фахівців олімпійського руху визначено джерела фінансування природоохоронних проєктів в олімпійському спорті: за рахунок рекламно-спонсорських надходжень (43 % від сукупного бюджету організації), міжнародних і державних грантів (25 %), за власні кошти (20 %), завдяки добродійним внескам (7 %) і лише 5 % – за державними програмами субсидування.

Аналіз державної політики у сфері охорони довкілля дав змогу виявити пріоритетні напрями природоохоронної діяльності й етапи реалізації поставлених завдань. У зв'язку з цим виникає необхідність формування відповідної природоохоронної інфраструктури спорту, екологічно орієнтованого світогляду фахівців у галузі фізичної культури й спорту, вивчення та адаптації принципів сталого розвитку для сфери олімпійського спорту України.

Джерела та література

1. Anastasiadis S. Olympics and Sustainability / S. Anastasiadis – Oxford : Brookes University, 2012 [Elektronik resource]. – Mode of access : <https://radar.brookes.ac.uk/radar/items/72dffd8-e3b8-9cce-a37b-c3d01349a4ad/1/>
2. Duffy A. The Olympic Agenda 2020: A Global Reset for Sport, Sustainability and Legacies / A. Duffy. – 2015 [Elektronik resource]. – Mode of access : Available: <http://tss.ca/2015/03/the-olympic-agenda-2020-a-global-reset-for-sport-sustainability-and-legacies/>
3. Joseph Weiler & Arun Mohan. The Olympic Games and the Triple Bottom Line of Sustainability: Opportunities and Challenges / Joseph Weiler & Arun Mohan // (2010) 1:1 Int'l J Sport & Soc 187 [Elektronik resource]. – Mode of access : http://commons.allard.ubc.ca/cgi/viewcontent.cgi?article=1349&context=fac_pubs
4. Long-term strategy for sport and the environment of the United Nations Environment Programme // Twenty-second session of the Governing Council/ Global ministerial environment forum: UNEP. – Nairobi, 2003 [Elektronik resource]. – Mode of access : http://www.unep.org/spanish/sport_env/documents/michezo_strategy.pdf
5. Olympic Movement and Environmental Protection // The official journal of the International Olympic Academy, April, 2016 [Elektronik resource]. – Mode of access : http://www.ioa.org.gr/images/side_books/IOA_09_fr_low1.pdf
6. Olympic Movement's Agenda 21. Sport For Sustainable Development. – IOC/ Sport and Environment Commission. – Lausanne, IOC, – 2000. – 50 p. [Elektronik resource]. – Mode of access : http://multimedia.olympic.org/pdf/en_report_300.pdf
7. Sustainability through sport: Implementing the Olympic Movement's Agenda 21. – IOC, 2012. – 102 p.
8. Yarmoliuk O. V. Sustainable development in Olympic movement in XX–XXI century / O. V. Yarmoliuk // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2016. – № 3. – С. 90–93.

Анотації

Найбільш вагомий вклад у міжнародний досвід розв'язання екологічних проблем у спорті зробили такі автори, як Б. Бенданді (Італія), Л. Дакоста (Португалія), Б. Кідд (Канада), С. Лізава (Японія), В. Дж. Мос, Р. Танер (США), Д. Чернушенко (Канада), О. І. Циганенко, О. В. Ярмолук (Україна) та ін. Їхні наукові розробки природоохоронної діяльності в спортивній практиці й публікації розкривають розв'язання екологічних проблем спорту та привели до їх винесення проблем на міжнародний рівень.

Мета статті полягає у виявленні організаційно-управлінських засад діяльності з охорони навколишнього середовища як напрямку сталого розвитку в сучасному олімпійському спорті. Застосовано методи теоретичного аналізу наукової й науково-методичної літератури, системний аналіз, соціологічні методи (анкетування), методи математичної статистики. У соціологічному дослідженні брали участь 102 представники НОК, національних олімпійських академій і навчальних установ із 76 країн Європи, Канади, Південної Америки, Японії.

У статті окреслено підходи щодо визначення організаційно-управлінських засад природоохоронної діяльності суб'єктів олімпійського руху, упровадження екологічної політики та, зокрема, концепції сталого розвитку під час організації й проведення спортивних заходів і змагань, розробки екологічних вимог щодо експлуатації спортивних споруд, екологічної безпеки спортивної діяльності, завдяки використанню екологічно чистих товарів і послуг олімпійських спонсорів та постачальників, зосередивши увагу на впровадженні екологічних технологій, що сприятимуть подальшому зміцненню спадщини Олімпійських ігор.

Ключові слова: природоохоронна діяльність, сталий розвиток, МОК, сучасний олімпійський рух.

Евгений Имас, Елена Ярмолюк, Дмитрий Бойко. Организационные основы экологической деятельности субъектов международного олимпийского спорта. Наиболее весомый вклад в международный опыт решения экологических проблем в спорте сделали такие ученые, как Б. Бенданди (Италия), Л. ДаКоста (Португалия), Б. Кидд (Канада), С. Лизаве (Япония), В. Дж. Мос, Г. (Танер США), Д. Чернушенко (Канада), О. И. Циганенко, О. В. Ярмолюк (Украина) и др. Их научные разработки природоохранной деятельности в спортивной практике и публикации по решению экологических проблем спорта привели к вынесению проблем на международный уровень.

Цель статьи заключается в выявлении организационно-управленческих основ деятельности по охране окружающей среды как направления устойчивого развития в современном олимпийском спорте. Применены методы теоретического анализа научной и научно-методической литературы, системный анализ, социологические методы (анкетирование), методы математической статистики. В социологическом исследовании приняли участие 102 представителя НОК, национальных олимпийских академий и учебных учреждений из 76 стран Европы, Канады, Южной Америки, Японии.

В статье обозначены подходы к определению организационно-управленческих основ природоохранной деятельности субъектов олимпийского движения, осуществление экологической политики и в частности, концепции устойчивого развития при организации и проведении спортивных мероприятий и соревнований, соблюдение экологических требований по эксплуатации спортивных сооружений, экологической безопасности спортивной деятельности, благодаря использованию экологически ориентированной продукции олимпийских спонсоров и поставщиков, сосредоточив внимание на внедрении природоохранных технологий, способствующих дальнейшему укреплению наследия Олимпийских игр.

Ключевые слова: природоохранная деятельность, устойчивое развитие, МОК, олимпийское движение.

Yevhen Imas, Olena Yarmoliuk, Dmytro Boyko. Organizational Bases of Ecological Activity of Subjects of the International Olympic Sport. The most significant contribution to the international experience of solving environmental problems in sports was made by such authors as B. Bendandi (Italy), L. Da Costa (Portugal), B. Kidd (Canada), S. Lizava (Japan), W. J. Mos, G. Taner (USA), D. Chernushenko (Canada), O. Tsiganenko, O. Yarmoliuk (Ukraine) and the others. Their scientific development of environmental activities in sports practice and publications dedicated to solution of environmental problems in sports have led to taking the problems at the international level.

The objective of the article is to identify the organizational and managerial bases of environmental protection activities as a direction of sustainable development in modern Olympic sport. The methods of theoretical analysis of scientific and methodological literature, system analysis, sociological methods (questionnaires), methods of mathematical statistics were applied. 102 representatives of the NOC, national Olympic academies and educational institutions from 76 countries in Europe, Canada, South America, Japan participated in the sociological survey.

The article outlines approaches to defining organizational and managerial bases for environmental activities of the subjects of the Olympic movement, implementation of environmental policy and in particular the concept of sustainable development in the organization and conduct of sports events and competitions, compliance with environmental requirements for the operation of sports facilities, environmental safety of sports activities, owing to the usage of ecologically oriented products of Olympic sponsors and suppliers, paying attention to the implementation of environmental technologies aiding further strengthening the legacy of the Olympic Games.

Key words: environmental protection activity, sustainable development, IOC, Olympic movement.